

Бастауыш білім кафедрасы 2025–2026 оқу жылының III семестріндегі 2 - курс студенттері үшін Табиғи ғылымдар теориясы мен әдістемесі пәнінен қорытынды бақылауға арналған вариант сұрақтары

1. Табиғи ғылымдар теориясы мен әдістемесінің пәні, мақсаты, міндеттері және зерттеу әдістері.
2. Табиғи ғылымдардың қалыптасуы мен дамуы.
3. Табиғи ғылымдар теориясы мен әдістемесінің теориялық түсініктеріне ие болу, табиғи ғылымдарды оқыту әдістері мен оқытуға қатысты білім, білік және дағдыларды қалыптастыру.
4. Бастауыш сынып оқушыларының табиғатқа саналы қарым-қатынасын тәрбиелеу.
5. Табиғи ғылымдар теориясы мен әдістемесінің педагогикалық оқу пәні ретінде ғылыми-теориялық және практикалық жетістіктері, білімдік және тәрбиелік маңызы және зерттеу әдістері.
6. Табиғи ғылымдар ілімінің қалыптасуына үлес қосқан ғалымдар және пәннің дамуына үлес қосқан әдіскерлер.
7. Күн жүйесі. Жер планетасы.
8. Галактика, оның түрлері мен құрылысы. Жұлдыздар.
9. Күн жүйесі және планеталар. Комета, астероид және метеориттер.
10. Жер. Жердің пішіні. Жердің өз осінен және Күнді айнала қозғалысы.
11. Уақыт. Апта. Астрономиялық және күнтізбелік жыл.
12. Күн мен түннің ауысуы. Жыл мезгілдерінің ауысуы.
13. Ай және оның фазалары. Жердің жасанды серіктері.
14. Экватор. Меридиан және параллель сызықтары. Көкжиек және оның бағыттары.
15. Глобус. Карта. План. Навигаторлар.
16. Литосфера.
17. Гидросфера.
18. Материктер. Құрлықтар.
19. Жер қыртысы. Мантия. Ядро.
20. Ойпаттар. Жазықтар. Таулар.
21. Тоғайлар. Ормандар.
22. Шөлдер. Жер сілкіністері. Сейсмикалық аймақтар. Жанартаулар.
23. Табиғат зоналары. Топырақ.
24. Топырақтың құрылысы, құнарлылығы және маңызы.
25. Жердегі су көздері.

26. Мұхит. Теңіз. Өзен. Су қоймалары.
27. Көлдер. Жерасты сулары. Батпақтар.
28. Судың қасиеттері. Суды тазарту.
29. Атмосфера.
30. Биосфера.
31. Атмосфераның маңызы, құрылысы, құрамы.
32. Күн радиациясы. Күн тұрақтысы.
33. Ауа райы. Жауын-шашын және олардың түзілуі.
34. Температура. Климат. Ауаның қасиеттері.
35. Биосфера туралы жалпы түсінік.
36. Биосфераның пайда болуы және дамуы.
37. В.И. Вернадский ілімі (Ноосфера).
38. Зат пен энергия айналымындағы биосфераның маңызы.
39. Тірі организмдердің көлденең және тік бағытта өзгеруі.
40. Биосфераның ластануы және оның алдын алу мәселесі.
41. Жасуша. Өсімдіктер әлемі және олардың жүйесі.
42. Тіршілік белгілері. Жасушаның қоректенуі, дамуы және көбеюі.
43. Өсімдік, жануар және адам жасушасының құрылысы мен айырмашылықтары, анатомиясы, физиологиясы.
44. Ботаника ғылымының міндеттері.
45. Өсімдіктер эволюциясы.
46. Өсімдіктер жүйесі. Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер.
47. Өсімдіктердің мүшелері. Генеративтік және вегетативтік органдар.
48. Фотосинтез. Гүлді өсімдіктердің көбеюі. Олардың түрлері, тұқымдастары, ерекшеліктері.
49. Бір тұқымды (біржарнақты) және екі тұқымды (екіжарнақты) өсімдіктер.
50. Өсімдіктердің өмірлік формалары.
51. Қазақстанның өсімдік жамылғысы.
52. Қазақстан өсімдіктері: шөл, орман, тоғай, шалғын, таулы өсімдіктер.
53. Қызыл кітап.
54. Өсімдіктердің табиғаттағы және адам өміріндегі маңызы (Қағаз жасау. Нан өнімдері).
55. Жануарлар әлемінің алуан түрлілігі және оның табиғаттағы орны.
56. Қызыл кітапқа енген жануарлар.
57. Жануарлардың эволюциясы, жүйесі.
58. Омыртқасыз және омыртқалы жануарлар, олардың құрылысы, мінез-құлқы, көбеюі, дамуы, географиялық таралуы.

59. Топырақта тіршілік ететін организмдер.
60. Жабайы және үй жануарлары.
61. Жануарлардың табиғаттағы және адам өміріндегі маңызы. Қызыл кітап.
62. Микроорганизмдер.
63. Бактериялар, вирустар, саңырауқұлақтардың табиғатта таралуы.
64. Бактериялар, вирустар, саңырауқұлақтардың құрылысы, классификациясы.
65. Адам және оның денсаулығы.
66. Адам дене бөліктерінің құрылысы және қызметтері.
67. Ми және жүйке жүйесі. Көру, есту, иіс сезу, дәм сезу, тері сезімталдығы анализаторлары.
68. Иммунитет. Аурулар. Карантин.
69. Салауатты өмір салты.
70. Дұрыс тамақтану. Гигиена. Ұйқы.
71. Қоршаған орта және экологиялық факторлар.
72. Табиғи және жасанды орта, бейімделу және оның түрлері.
73. Абиотикалық, биотикалық, антропогендік факторлар.
74. Табиғат туралы негізгі түсініктер және табиғат компоненттері.
75. Табиғи ғылымдардың қалыптасуы және дамуы.
76. Күн жүйесі және планеталар.
77. Жер, оның пішіні және қозғалысы.
78. Жердің өз осінен және Күнді айнала қозғалысы.
79. Ай және оның фазалары. Жердің жасанды серіктері.
80. Навигаторлар.
81. План және картамен жұмыс, глобус.
82. Экватор. Меридиан және параллель сызықтары. Жергілікті жерде бағдарлау. Көкжиек.
83. Бастауыш білімдегі табиғи ғылымдар сабақтарында карталармен жұмыс жасауды үйрену.
84. Литосфера.
85. Табиғат зоналары.
86. Топырақ. Топырақтың құрылысы, құнарлылығы және маңызы.
87. Гидросфера.
88. Атмосфера.
89. Биосфера.
90. Жасушаның құрылысы, органоидтары, қоректенуі, дамуы және көбеюі.
91. Өсімдік, жануар және адам жасушасының құрылысы мен айырмашылықтары, анатомиясы, физиологиясы.

92. Өсімдіктер анатомиясы, физиологиясы, жүйесі және өмірлік формалары.
93. Қазақстанның өсімдік жамылғысы.
94. Өсімдіктердің табиғаттағы және халық шаруашылығындағы маңызы. Қызыл кітап.
95. Өсімдіктер және жануарлар эволюциясы.
96. Омыртқасыз жануарлардың анатомиясы, физиологиясы, жүйесі және табиғаттағы орны.
97. Омыртқалы жануарлардың анатомиясы, физиологиясы, жүйесі және табиғаттағы орны. Қызыл кітап.
98. Бактериялар, вирустар және саңырауқұлақтар және олардың таралуы.
99. Адам және оның ағза жүйелерінің құрылысы мен қызметтері.
100. Анализаторлардың құрылысы және қызметтері.
101. Аурулар. Карантин.
102. Гигиена. Иммунитет. Салауатты өмір салты.
103. Дұрыс тамақтану. Ұйқы.
104. Табиғи ғылымдардан тақырыптарға сәйкес жасанды материалдардан көрнекілік құралдар дайындау.
105. Табиғи материалдардан көрнекілік құралдар дайындау.
106. Топырақ және оның табиғи қасиеттері.
107. Ауа райы элементтері, жауын-шашын, температура, желдер және олардың табиғи өзгерістерін түсіну.
108. Гербарий дайындау және оның әдістері туралы мәлімет беру.
109. Өсімдік топтарын және олардың табиғи орналасуын картада белгілеу.
110. Өзбекстанның пайдалы қазбалары туралы мәліметтер дайындау және картада белгілеу.
111. Табиғатпен таныстыруда ойшылдардың мұрасын пайдалану.
112. Өсімдіктер дүниесі және олардың тіршілік ерекшеліктерін меңгеру және талдау.
113. Жануарлар әлемінің тіршілік ерекшеліктері, көбеюі және таралуы туралы білімдерді меңгеру және талдау.
114. 1-сыныптағы “Табиғи ғылымдар” пәнінің мақсаты мен міндеттері.
115. 2-сыныптағы “Табиғи ғылымдар” пәнінің мақсаты мен міндеттері.
116. 3-сынып “Табиғи ғылымдар” оқулығын талдау және рецензия жазу.
117. 4-сынып “Табиғи ғылымдар” оқулығын талдау және рецензия жазу.
118. Салыстыру, талдау және синтез түсініктерін қалыптастыруда қолданылатын көрнекілік құралдар дайындау.

119. Оқу тәжірибе алаңында өткізуге арналған кез келген тақырыпқа бір сағаттық сабақ жоспарын жазу.
120. География алаңында өткізуге арналған кез келген тақырыпқа бір сағаттық сабақ жоспарын жазу.
121. Бақылау күнделігінің мазмұнын талдау.
122. Жанды табиғат бұрышында өткізілетін кез келген тақырыпқа бір сағаттық сабақ жоспары.
123. Таңдалған көркем шығармаларды эстетикалық-идеялық тұрғыдан талдау.
124. Таңдалған тақырып бойынша (“Гүлдер мен құстар”, “Егін мерекесі”, “Гүлдер мерекесі”, “Табиғи ғылымдар апталығы”, “КВН”, “Көктем келді” т.б.) баяндама, көрнекіліктер, музыкалық нөмірлерді қамтитын ертеңгілік жоспарын құру.
125. Тақырыптарға сәйкес дидактикалық ойындар жазып келу.
126. Оқулықтағы мәтіндердің дидактикалық рөлі.
127. Оқулықтағы суреттердің дидактикалық рөлі.
128. Карта-сызбаларды қолдану әдістемесі.
129. Бастауыш білімдегі табиғи ғылымдарды оқытудағы дидактикалық принциптерді зерттеу және талдау.
130. Бастауыш білімдегі табиғи ғылымдар сабақтарында оқушылардың материалистік дүниетаным негіздерін қалыптастыру.
131. Бастауыш білімдегі табиғи ғылымдар сабақтарында бақылау арқылы жаңа білім мен түсініктерді қалыптастыру.
132. Экологиялық мәдениетті қалыптастыруда мұғалімнің бақылауға бағытталған тапсырмалары.
133. Лабораториялық құралдар (жылыту, өлшеу, оптикалық құралдар).
134. Көрнекілік құралдары, олардың түрлері және география тақырыптарына арналған сабақтарда оларды пайдалану әдістемесі.
135. Жаңа педагогикалық технологиялар мен белсенді әдістер негізінде сабақ жоспарларын құру және талдау.
136. Ғарыш. Негізгі химиялық заттар.